

„Pekelně krásné. Milostný příběh, záhadná vražda
a horor, to vše v jednom ďábelském balení.“

MAUREEN JOHNSON

dana schwartz

nesmrtelnost

příběh lásky

Copyright © 2023 by Sidley Park

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Ivana Nuhličková, 2024

Cover © Kerri Resnick, 2024

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2024

ISBN 978-80-277-5104-4 (pdf)

dana schwartz

nesmrtelnost

příběh lásky

přeložila Ivana Nuhlíčková

Každému, kdo předběhl svou dobu

„Každý nesdílí tvou vášeň pro spadané listí,“
poznamenala Elinor.

JANE AUSTEN / EVA KONDRYSOVÁ
ROZUM A CIT

prolog

Paříž 1794

NÁMĚSTÍ BYLO ZAPLNĚNÉ LIDMI, kteří vstávali za svítání, aby viděli krev. Obklopili dřevěné pódium se vztyčenou gilotinou, strkali se mezi sebou a tlačili se kupředu. Každý se snažil dostat co nejbliž k místu, kde se to bude odehrávat. Těch pár šťastlivců, kteří se prodrali davem, mávalo kapesníky. Až se budou setnuté hlavy kutálet, pokusí se namočit kapesník do krve. Vznikne tak suvenýr. Dědictví, které předají svým dětem a ty zase svým potomkům. *Vidíte? Byl jsem tam*, budou říkat, až budou ten kousek látky rozkládat. *Viděl jsem revoluci. Viděl jsem, jak zrádci přicházeli o hlavy.*

Ranní slunce se odráželo od bílých kamenů budovy soudu. Ačkoli měl ruce svázané, Antoinu Lavoisierovi se podařilo upravit si manžety košile. To ráno si vzal k soudu tu nejobyčejnější pracovní košili z prostého plátna. Takové nosil do laboratoře, věděl, že si je může potřísnit potem nebo některým ze stovek chemických roztoků, které skladoval ve skleněných lahvičkách. Jeho manželka Marie-Anne mnohokrát vyhrožovala, že ji vyhodí. Dnes si ji Antoine vzal v naději, že tak dokáže soudci a pokřikujícímu davu venku, že patří mezi lid. Ale

vzhledem k tomu, co se dělo, si klidně mohl obléknout hedvábný brokát.

„Prosím,“ žádal soudce. (To prokleté slovo se mu téměř zadrhlo v krku. Kdyby situace nebyla tak zoufalá, jeho povaha by mu nedovolila prosit.) „Prosím,“ zopakoval, „Francie moji práci potřebuje. Představte si, co dokážu pro národ udělat – pro *Republiku* – pokud budu mít víc času ve svých vědeckých studiích pokračovat. Mám úspěchy při zkoumání kyslíku. Také při studiu vodíku a odhalení podstaty spalování! Alespoň mi dovolte vrátit se do bytu a dát do pořádku papíry. Jsou na nich léta výpočtů. Možnosti pro –“

Soudce ho přerušil štekavým zahleněným kašlem. „Stačilo,“ pronesl. „Republika nepotřebuje vzdělance ani chemiky, kteří okrádají lid. A cestu spravedlnosti už nelze dál zdržovat.“ Udeřil do stolu kladívkem. „Vinen.“

Lavoisier si povzdechl. „Škoda,“ zamumlal si pro sebe příliš tiše, aby to bylo slyšet přes křik a posměch škodolibého davu. Oficiálně byl Antoine Lavoisier obviněný z daňového podvodu a prodeje šízeného tabáku. Klamal obyčejné lidi, když tabák vlhčil, aby víc vážil. Stejně jako všichni ostatní ale věděl, že ve skutečnosti byl obviněný z něčeho úplně jiného: je aristokrat a vzdělanec. Vinili ho z toho, že předešlých deset let spolu se svou manželkou do salonu ve svém bytě zvali intelektuály a umělce. Že Marie-Anne podávala čaj a sušenky, které připravovalo jejich služebnictvo, a pohotově reagovala.

Francie se měnila, *proměnila*, rychleji, než Lavoisier považoval za možné. Ve vzduchu se vznášela krvelačnost, běsnění a šílenství po něčem, co se prohlašovalo za spravedlnost, ale vypadalo to jako krutost. Několik jeho přátel už přišlo o hlavu kvůli nesmyslným obviněním, k nimž docházelo uprostřed noci. Zbytek jeho přátel

utekl do Londýna nebo do Itálie. Lavoisierovi měli také možnost uprchnout do Anglie, ale nedokázali opustit své pokusy, svou laboratoř. Byli už tak *blízko*.

A teď už bylo příliš pozdě.

Před několika málo měsíci Lavoisier přihlížel, jak vezou ulicemi Paříže na voze královnu. Přpravovali ji jako nějaké dříví v otevřené kleci, aby loajální občané Republiky viděli její tvář a mohli po ní házet shnilé ovoce a zelí. Musel se nutit, aby se na ni podíval. Když ji viděl naposledy, byl hostem ve Versailles, předváděl králi Ludvíkovi a jeho dvoru novou metodu chemického spalování. Královna měla na sobě žlutý satén, vlasy měla napudrované a vyčesané do metrové výšky, poseté pštrosími pery a perlami. Vzpomínal si, jak se smála, měla mladý obličej a barvu ve tváři. Rozesmál ji drobný výbuch – kouř byl nejdřív modrý, potom zelený a nakonec fialový. Účelem bylo oslnit a pobavit.

Ten den, kdy královnu odváželi ke gilotině, Lavoisier viděl, jak je její tvář ztrhaná a vrásčitá. Vypadala o desítky let starší než ve skutečnosti. Vlasy měla úplně bílé a tak řídké, že místy prosvítala kůže. Lavoisierovi neuniklo, že má prázdné oči bez výrazu. Jako by už byla mrtvá, jako by zemřela dávno.

Stráž s bajonetem táhla Lavoisiera k pódiu. Někteří z přihlížejících se mu snažili podrazit nohy nebo uštvědit ránu, když kolem nich procházel, ale on si toho sotva všiml. Byl soustředěný a mezi tisícovkami tváří hledal manželku Marie-Anne.

„Támhle!“ vykřikl.

Slunce na ni svítilo zezadu, její vlasy vypadaly jako zlatá svatozář. Stála poblíž dřevěných schodů na pódiu, odhodlaně zkoumala dav, rty pevně semknuté. Strážce se zmateně ohlédl na Lavoisiera, nebyl si jistý, kvůli čemu křičel.

V tu chvíli Marie-Anne manžela zahlédla a začala se prodírat davem proti proudu těl, aby se k němu dostala.

Strážný Lavoisiera postrkoval a snažil se ho přinutit pokračovat.

Ten odmítl. „Spravedlnost Republiky může určitě počkat, než políbím na rozloučenou svoji ženu.“

Strážný si povzddechl, ale dovolil páru, aby se objali. Marie-Anne něco zašeptala manželovi do ucha. Nikdo si nevšiml, že mu zároveň vtiskla do dlaně malou lahvičku.

Čepel gilotiny byla hnědá od krve. Ten den ráno už proběhly dvě popravy, sláma na pódiu byla slepená a rudá. Někdo držel koš, byl připravený do něj chytit Lavoisierovu hlavu, až se skutálí. Ostatní drželi bílé kapesníky co nejbliž v naději, že je potřísní krev. Marie-Anne Lavoisierová se už nedívala, jak manžel stoupá po dřevěných schůdkách na pódium. Nechtěla vidět, jestli se roztřeše, jestli se mu podlomí nohy. Vyprávělo se dokonce, že odsouzeným povolily svěrače.

Místo toho se prodírala davem ze středu náměstí. Chtěla se rychle dostat do jejich bytu, kde posbírá co nejvíc manželových výzkumných materiálů, než se seběhnou supi, aby ukořistili něco cenného. Nový režim zabavoval cokoli, co šlo. Marie-Anne se uklidňovala představou, že kdyby kdokoli manželovy papíry ukradl, téměř jistě jim nebude rozumět.

Zmizela rychlými jistými kroky v úzké uličce. Dav za ní se vzrušeně nadechl. Při tom pokřikoval slova, která ale nedokázala rozeznat. A potom se ozval nezaměnitelný zvuk, když gilotina zasvištěla vzduchem. Marie-Anne Lavoisierová rychle odříkala modlitbu za manžela a svoji zemi a pokračovala dál.

1

Edinburgh 1818

„JE MI LÍTO, ALE tohle bude bolet.“ Hazel Sinnettová byla přesvědčená, že nemá smysl lhát.

Chlapec se silněji zakousl do kousku kůže, který kvůli tomu přinesla s sebou, a přikývl. Předešlý večer se u Hazeliných dveří objevila mladá dívka a žádala ji, aby přišla. Popsala jí, že si bratr před několika týdny zlomil při práci v loděnicích ruku a že se mu špatně zahojila. Zůstala zkroucená a nedalo se s ní hýbat. Když Hazel hned druhý den brzy ráno dorazila do jejich neutěšeného bytu nedaleko náměstí Mary King's Close, zjistila, že chlapec má tu ruku oteklou a horkou, kůže vypadala žlutozelená a napnutá jako střívko klobásy.

Připravovala si nástroje: skalpel, aby paži rozřízla a zbavila té nejhorší infekce, jehlu a nit, aby pak ruku znovu zašila, také pruhy látky a kousky dřeva, aby vytvořila dlahu, která paži zafixuje, až kost znovu zlomí a narovná. Ta poslední část bude nejbolestivější.

Pacient se jmenoval Martin Potter, mohlo mu být přibližně tolik jako jí – šestnáct nebo možná sedmnáct – ale pleť ve tváři měl zahnědlou a vypadal dospěle. Hazel si dokázala představit, že v docích v Leithu pracuje zřejmě už od deseti let.

„Jste Martin, že? Já jsem Hazel. Doktorka Sinnettová. *Slečna Sinnettová*,“ představila se. „A udělám všechno, co je v mých silách, aby to bylo lepší.“

Martin přikývl, ale to gesto bylo sotva znatelné, klidně to mohlo být i zachvění.

Napjaté nervózní ticho narušoval dupot a smích dětí nahoře. Martin si vytáhl z úst pruh kůže. „Moji bratři a sestry,“ prohodil téměř omluvně. „Je nás osm, já jsem nejstarší. Už jste se setkala s Rose, to je ta, která pro vás přiběhla. Zaslechla, že tady existuje doktorka, která si nenechává platit nijak moc.“

„Osm sourozenců! Chudinka vaše matka,“ poznamenala Hazel. „My jsme jen tři, já a mí dva bratři.“

Uvědomila si, co řekla, ještě předtím, než ta slova opustila její ústa. Bývali tři: George, Hazel a malý Percy. George, hvězda mezi nimi, sportovně založený, silný a daleko chytřejší než Hazel, navíc opravdu *laskavý*; Hazel, která dokázala poskytovat matce stále nové důvody, proč dceru kritizovat, a Percy, rozmazlené princátka, které se vlastně stalo pudlíkem své matky.

Jenomže už *nejdou* tři. George zemřel před několika lety, když se městem prohnala římská horečka. Patřil mezi tisícovky lidí, kteří zemřeli ještě dřív, než pochopili, o jakou nemoc se jedná. Byl tak *mladý*, tak silný a tak *zdravý*, že když onemocněl, Hazel uvažovala, jestli mu bude koncem týdne lépe, aby mohl hrát kuželky, nebo jestli bude muset ještě týden počkat, než bude mít dostatek energie. Jenomže ta nemoc si ho vzala stejně rychle, jako přišla. Jednou ráno se Hazel probudila a slyšela matku vzlykat a kvílet. A George byl po smrti.

Hrdlo se jí stáhlo, kdykoli si na bratra vzpomněla. Bývaly doby, kdy se musela otočit a zhluboka dýchat, aby zahнала slzy,

které se jí draly do očí. Ale za několik let jí vzpomínky připadaly jako zjizvená tkáň. Hojila se, až byla na dotek jemná a lesklá, téměř nebolela. Bolest zůstávala, ale nebyla už tak pronikavá. Po Jackově smrti zůstávala zatím otevřená rána, na Jacka teď ale nesmí myslet, ne když se potřebuje soustředit na práci.

„Připravený?“ zeptala se. Martinova oteklá a křivá paže představovala dostatečný důvod k soustředění. Hazel v duchu listovala stránkami knih, z nichž se naučila správné umístění kostí na paži a šlach, které k nim připojovaly svaly. Vzala skalpel. „Připravený?“ ujistila se znovu.

Řez vedla těsně pod loktem. Z rány začala okamžitě vytékat hustá žlutá tekutina. Hnis, kvůli kterému měl Martin paži oteklou a horkou. Mladík sebou cukl.

Hnis dál vytékal samovolně – bylo ho opravdu hodně. „Budu potřebovat kousek nějaké látky. Je tu nějaký hadr, který bych mohla použít?“

Jakmile to vyslovila, ozval se dupot na schodech. Přibíhaly k ní dvě malé holčičky se zacuchanými tmavohnědými vlásky. Obě nesly čtverce zašedlé látky. Dívky vypadaly jako dvojčata, mohlo jim být nanejvýš osm.

„Už to nesu,“ prohodila jedna z nich a podávala látku Hazel.

Její sestra ji prudce dloubla loktem do žeber. „Ne, *já* to nesu!“

Hazel zdvořile přijala oba hadříky a okamžitě je použila, aby se do nich vsákla tekutina, která stále vytékala z rány. „Děkuji vám, děvčata.“ Potom se zeptala: „To je váš bratr?“ Dvojčata přikývla, ale stále zírala s otevřenou pusou na bratrovu zlomenou ruku. Martin si toho všiml a zdravou rukou si vytáhl kousek kůže z úst.

„Sue, May, koukejte mazat. Říkal jsem vám, že zůstanete nahoře, vzpomínáte si?“

Holčičky se chovaly, jako by ho neslyšely. Jedna z nich, možná Sue, natáhla ukazováček a chystala se dloubnout do bratrova zranění.

Hazel ji plácla přes ruku dřív, než se stačila bratra dotknout. „Váš bratr má pravdu. Pokud chcete, aby se Martin uzdravil, budete se muset vrátit zpátky nahoru.“

Holčičky se zahihňaly. Žlutý hnís, který vytékal pomaleji, ale zároveň se v něm objevovaly nazelenalé chuchvalce, je neodradil. Hazel se rozhodla vyzkoušet novou strategii. „Děvčátka,“ prohodila a vylovila z kapsy několik mincí. „Mohly byste mi přinést pro bratra pomeranč? Pro Martina je velmi důležité, aby ho snědl, pokud se má uzdravit. Můžete to pro mě udělat?“

Holčičky sice fascinovala operace, ale mince, které Hazel svírala v dlani, je uhranuly víc. Rychle po nich chňaply, jako by se obávaly, že je sevře v dlani, a vzápětí, aby si to ještě nerozmyslela, vyběhly ze dveří, aby splnily úkol.

V místnosti znovu zavládlo relativní ticho. Hazel dostala z rány všechn hnís, potom ji umyla vodou a použila malou lahev alkoholu, kterou sebrala otci z jeho sbírky. „Tak,“ řekla, „teď ránu sešijeme.“

Být mladou lékařkou mělo mnoho stinných stránek a nevýhod, ale zároveň tu byla i jedna velká výhoda. Jako malá se roky věnovala vyšívání, musela zvládnout drobné pravidelné stehy, které, jak ji ujistila matka, jí jednou umožní zhotovit hezké dárky pro budoucí tchyni. Takže pokud šlo o šití ran, byla téměř génius.

Její starší bratr se učil latinu, dějepis a matematiku. Když došlo na přírodní vědy, Hazel musela poslouchat za dveřmi a vzdělávat se z vypůjčených zápisků a toho, co jí George řekl. Hazel se učila hrát na housle a na piano. Také studovala italštinu

a francouzštinu. A hodiny a hodiny byla nucena sedět ve slunečném pokoji v žáru odpoledních paprsků a *šít*.

Když si vzala bratrovo oblečení, pod smyšleným jménem pronikla na výuku v Anatomické společnosti a tvářila se, že je chlapec, ve všech předmětech byla nejlepší ze třídy. Ale byly to právě stehy, které přiměly i proslule přísného a netečného doktora Strainea, aby si jejího umění všiml.

„No jasně!“ posmíval se jeden z kolegů poté, co Straine připustil, že stehy, kterými Hazel sešila přiděleného mrtvého králíka, jsou dokonalé. „Má malé dlaně jako holka! Radši budu hůř šít, ale mít větší ruce, *pokud chápete, co myslím*.“ Zbytek třídy se rozesmál, dokud na ně doktor Straine neupřel vražedný pohled. Hazel zadusila vlastní smích.

Během několika vteřin měl Martin paži sešitou, linie stehů byla úhledná a pravidelná. Hazel se nad svou prací usmála. Nejspíš mu nezůstane ani jízva. Martin vyplivl proužek kůže. „Je to hotový?“ zeptal se. „Spravila jste to? Teď už mi bude líp?“

„Ne tak docela.“

Martin pohlédl na svoji paži. „Ale je to všechno sešitý!“

„Ta ruka byla zlomená dost vážně,“ namítla Hazel a opatrně mu tiskla paži od lokte nahoru. „Jak to prohmatávám, zlomenina byla na několika místech. Pokud to teď nevrátíme do správné polohy, možná už tu ruku nebudete moci nikdy pořádně používat. Možná byste o ni přišel úplně.“

Chlapec pevně zavřel oči. „Tak to teda udělejte.“

Hazel se opřela o stůl a pevně uchopila paži. Bude se muset postavit ve správném úhlu, aby kost znovu zlomila. Zhluboka se

nadechla, vydechla a zatáhla, soustředila veškerou sílu, jaké byla schopná, do jediného dobře cíleného pohybu.

Malou místností se rozlehlo křupnutí.

Než stačil Martin vykřiknout, Hazel vrátila kosti na místo tak, aby správně srostly. Oběma vyrazily na čele krůpěje potu. Martinovi visely mokré prameny vlasů kolem uší, pod pažemi se mu rýsovaly skvrny.

„Tak, je to,“ oznámila Hazel. Otřela si skalpel o zástěru a vrátila ho do tašky, potom začala Martinovi ovazovat paži. „Ale nesmíte tou rukou minimálně týden hýbat. Kdyby skrz obvaz na ráně prosakovalo něco žlutého, je potřeba obvaz vyměnit, ale jinak ne, řekněte mamince, že v žádném případě nemůžete asi měsíc chodit do práce do loděnice. Stejně byste žádnou práci nezvládli.“

Martin pomalu pohnul rukou v rameni, aby vyzkoušel, kam ho obvaz pustí. „Nemám mámu,“ řekl s pohledem upřeným na paži.

„Jak to myslíte? Všechny vaše sestry, ty dívky?“

„Máma umřela, když rodila dvojčata. Je zázrak, že se dostaly ven v pořádku. Zkoušel jsem sehnat porodní bábu, když rodila, ale máma říkala, že už to zažila mockrát a ví, co dělá. A kromě toho,“ dodal, „si žádnýho nóbl doktora stejně nemůžeme dovolit.“ Upřel na Hazel pohled, v němž bylo něco mezi vděkem a podezřením. „Takže já se o ně dokážu postarat. O všechny. Týden se bez práce obejdeme, ale dýl ne.“

V tu chvíli se ve dveřích objevily dvě Martinovy mladší sestry. Jedna z nich svírala v ruce malý dokonale kulatý pomeranč, který koupily za penci u jednoho z pouličních prodejců na hlavní ulici.

„Máme to!“ vyhrkla jedna z holčiček. „Máme ten pomeranč. Je důležitý.“

„Moc důležitý,“ přidala se sestra.

„Ano,“ souhlasila Hazel. „Mohly byste bratrovi a mně udělat laskavost a oloupat nám ho?“

Holčičky se dychtivě chopily svého úkolu, zabořily drobné prstíky do kůry a loupaly. Když se objevilo ovoce skryté uvnitř, bylo trochu šišaté a po loupání z něj odkapávala šťáva, jedna z holčiček ho zvedla a podávala Hazel jako nějaký drahokam.

„A teď přijde ta nejtěžší část,“ řekla Hazel. „Je potřeba ho rozdělit na třetiny a pomoci bratrovi sníst tu jeho, aniž byste mu dovolily používat ruce. Víte, co jsou třetiny? Tak dostanete kousek všichni tři.“

Holčičky se do toho okamžitě pustily. Martin vděčně otevřel pusku, když mu jedna ze sester nabídla oranžový dílek.

„Nemůžu se rozpomenout, kdy jsme měli naposledy pomeranč,“ řekl Martin a trochu šťávy mu vytékalo koutkem úst na bradu.

„No, dobré jídlo vám pomůže se uzdravit,“ vysvětlovala Hazel. „A k tomu je určené tohle.“ Ukázala na hromádku mincí, kterou nechala na stole. „Tak můžete alespoň týden odpočívat.“

Martin se zakabonil a zdálo se, jako by se chystal ty mince odstrčit stranou, ale stačilo, aby zvedl pravou ruku o dva a půl centimetru, a okamžitě sebou cukl bolestí a zase ji spustil podél těla. „Milodary nepřijímám,“ řekl a jeho hlas zněl najednou o poznání chladněji a výhružněji než předtím, když se mu Hazel blížila skalpelem ke kůži.

„Není to milodar,“ namítla Hazel. „Je to léčba. A jaký by mělo smysl, abych sem přišla a dala vám tu ruku do pořádku, když byste to hned zítra celé zničil prací v loděnici?“

Martin zatnul zuby. Jeho sestry stály v rohu místnosti, upatlané oranžovou šťávou se dělily o dílky ovoce a snažily se ještě

vysát všechno ze slupky. „Nebudu vám za to děkovat,“ řekl po chvíli a pohodil hlavou směrem k penězům. „Ale díky, že jste mi spravila tu ruku.“

„Rádo se stalo,“ prohodila Hazel. Sbalila si všechno do černé kožené lékařské brašny, uklonila se Martinovi, potom sestrám. „Dámy,“ řekla. Pak vyšla z jejich bytu, vynořila se na ulici ve čtvrti Crichton's Close a svižně se vydala na další návštěvu. Slunce jí vycházelo za zády. Čekala ji ještě jedna náprava zlomeniny, dvojí trhání zubů a léčba syfilidy. A miminko paní Bedeové se má narodit každým dnem. Je potřeba zvládnout spoustu práce.

POJEDNÁNÍ O MODERNÍ MEDICÍNĚ (NEPUBLIKOVÁNO)

POZNÁMKY HAZEL SINNETTOVÉ

Ačkoli rychlost, s níž se římská horečka zmocňovala svých pacientů, naháněla hrůzu, projevy příznaků byly – to je možná trochu uklidňující – rutinní. Zpočátku pacienti hovořili o několika dnech únavy a vyčerpání, ale zároveň nemohli spát a měli horečku. Brzy se jim objevily na těle, typicky na zádech, horní části paží a nohou, vřídky (boláky).

Boláky byly plné krve a nabíraly červenofialovou barvu, nakonec praskly. Panoval názor, že římská horečka dostala název podle toho, že pochází z Itálie (první případy se objevily v Londýně a Bavorsku), ale důvod byl jiný. Když boláky praskly, pacienti měli košile potřísněné krví, která připomínala bodné rány na těle Julia Caesara, když ho ubodali na schodech do římského senátu.

Ačkoli se zatím nenašla žádná léčba ani prevence, ukázalo se, že příznaky se dají zmírnit pomocí vrbiny, která také dokáže odvrátit smrt. Aplikovala jsem vrbinu v masti a podávala ji i jako čaj, mohu potvrdit, že to bylo účinné. Zároveň není z literatury jasné, zda lze římské horečce předejít očkováním. (Zatím se necítím dost jistá, abych tak léčila své pacienty ani sebe.)

Vrbinový čaj: Několik stonků sušené podrcené vrbiny louhujte v horké vodě s medem a citronem. Na mast nadržte sušenou bylinu, přidejte olej a rozpuštěný vosk.

Jako podpůrnou posilovací léčbu římské horečky je možné podávat večer kardamonová semínka s mlékem.

HAZEL SINNETTOVÉ SE ZDÁLO o prstech, kostnatých dlouhých tenkých prstech s výraznými klouby jako vlašské ořechy a šedozelenými tkáněmi, které se z nich v tenkých pruzích odlupovaly. Občas ty prsty nebyly připojené k žádné dlani, občas vypadaly jako živoucí věci, položené na stole se cukaly jako nožičky hmyzu. Občas ve snech vídala prsty doktora Beechama tak, jak vypadaly, když si věhlasný chirurg kvůli ní v budově Anatomické společnosti stáhl kožené rukavice, aby odhalil, co se skrývá pod nimi: oteklé prsty, některé fialové a černé, přišité k jeho dlani.

Prsty, které odpadly a byly znovu přišité. Malíček, který především vůbec nevypadal, že by byl jeho.

Ne. Nebudila se ze snů uprostřed noci, nelapala po dechu, neplakala zalitá potem, až se jí vlhké vlasy lepily k čelu. Nikdy necítila bušení srdce. Nikdy ve spánku nemluvila ani nekřičela. Její služebná Iona k ní nikdy nemusela spěchat se studeným obkladem a šálkem zklidňujícího čaje. Noční můry Hazel už dávno neděsily.

Jednou v noci se jí zdálo o jediném ukazováčku. U kloubů vykukovaly kosti, ještě z něho odkapávala krev a sunul se směrem

k ní jako pídalka. Když se probudila, uvažovala o stezích, jaké by zvolila, kdyby ho měla znovu připevnit k dlani.

Už neměla čas na hrůzu, děs při pohledu na krev nebo rozklad. Práce chirurga znamenala, že každá vteřina je důležitější než ta předešlá. A pouhý okamžik, chvíle, kdy by bylo třeba ucuknout nebo potlačit zalapání po dechu, mohla představovat rozdíl mezi životem a smrtí. Čekala ji práce. Během několika měsíců toho měla skutečně hodně.

„Pozor!“

Hazel si přitáhla talíř s toustem z okraje stolu a zachránila ho tak z místa, kde ho Iona břichem téměř srazila na zem. Mladá žena byla teď v pátém měsíci, Hazel ji přiměla, aby docházela na pravidelné prohlídky a konzultace.

Iona si ale zřejmě stále nebyla vědoma škod, které může napáchat, když prochází místnostmi.

„Hm?“ prohodila služebná, otočila se a shodila na zem prázdný talíř. Naštěstí se jen roztočil na zemi, ale nerozbil se.

„Ne, ne, ne, seberu ho!“ vyhrkla Hazel, když viděla Ionu, jak se pro talíř shýbá.

„To je tím zpropadeným břichem,“ řekla Iona a bezděčně si ho hladila. „Je už velký jako skopová plec. A když si pomyslím, že bude ještě větší... Za jak dlouho jste říkala, že budu rodit?“

„Čtyři měsíce,“ odpověděla Hazel. „A tady v Hawthorndenu už dlouho pracovat nebudeš, slyšíš mě? Brzy budeš odpočívát vleže, zvlášť jestli to zlatíčko bude růst tak rychle jako doposud. Já to dítě budu rodit, takže teď budeš dělat, co ti řeknu.“

„Charles tvrdí, že všechny děti v jejich rodině byly zdravé a velké. Přicházely na svět s vlasy i zuby,“ řekla Iona a sedla si na židli vedle Hazel. Při tom si důkladně oddechla.

„Bože, měj slitování,“ zamumlala Hazel.

„A,“ pokračovala Iona, „v domě budu pracovat tak dlouho, jak budu chtít já, slečinko.“ Dítě se ještě nenarodilo a ona oslovovala Hazel, jako kdyby už byla matkou, bez ohledu na to, že byly téměř stejně staré. „Kdo jiný by vám nosil jídlo, když pracujete dlouho do noci?“

Hazel se ušklíbala. „Dlouho budu pracovat jen do chvíle, než dokončím to pojednání. Potom budu dodržovat normální pracovní dobu.“

„Jo, to vaše *pojednání*.“ Iona zvedla oči v sloup a kousla sioustu. Hazel posledních pár měsíců téměř o ničem jiném nemluvila, soustředila se na svůj ušlechtilý cíl vytvořit novou, moderní příručku anatomie a základů domácího léčení, doplněnou o vlastní ilustrace.

Měla představu, že půjde o anatomii napsanou stylem návodu pro domácí použití, knihu, které porozumí každý, kdo dokáže číst, navíc s nákresey lidského těla a jeho součástí a radami na domácí léčení. *Pojednání o anatomii aneb Prevence a léčení současných nemocí* od doktora Beechama bylo samozřejmě mistrovské dílo v této oblasti, byl to výsledek celoživotní práce (nebo spíš práce *několika* životů, připomínala si Hazel), ale zároveň to byla tak tlustá bichle, že kdyby spadla z poličky, dokázala by zabít člověka. A pro ty, kteří se nezajímalí o fyziologii, byla nesrozumitelná. Hazelina kniha bude úplně jiná, ovlivněná návody na správné společenské chování a zábavná, v salonu u mladých žen by se objevila jako by zázrakem, jakmile by dosáhly patnácti let.

Obyčejní lidé mají těla, vysvětlovala Hazel. Není důvod, proč by neměli chápat, jak ta těla fungují. Řada z nich si nemůže dovolit

lékaře, nebo jsou ti, které si dovolit mohou, jen šarlatáni se špatným vzděláním. Hazel bylo naprosto jasné, že srozumitelný průvodce účinnými domácími postupy může zachraňovat životy.

Problém spočíval samozřejmě v tom, že i přes vznešený záměr se Hazel bezděčně pustila do obrovského úkolu. Ta kniha vyžadovala popsat běžné neduhy a zvládnout jejich léčení, což mohlo zabrat roky, pokud to pojme důkladně. Kromě toho chtěla připojit podrobné nákresy a popisy hlavních soustav a orgánů v těle. Nákresy orgánů v Beechamově knize byly jasné jako vzory na vyšívání, ale Hazel zůstala v šoku, když uviděla první otevřené tělo a zjistila, co se skutečně nachází pod kůží, že jde o mokré, tmavé a krvácející tkáň, když si uvědomila, že tohle je všechno, co jsme. Že lidská duše přebývá někde v té zahnívajícím pomíchané polévce, jí připadalo děsivé. Ale nemusí tomu tak být. Je možné to všechno vysvětlit a ona by mohla být ten, kdo to udělá pomocí obrázků, nákresů a pomocí jazyka, jakým lidé skutečně hovoří.

Od Jackova procesu a jeho popravy oběšením byla čerstvá těla pro studenty medicíny téměř nedostupná. Hazel byla nucena pracovat se starými poznámkami, s nákresy, které pořídila v době, kdy se učila na královskou lékařskou zkoušku. Nakonec tu zkoušku vůbec nepodstoupila. Vydala se za doktorem Beechamem na jeho operační sál, sledovala jeho pokus o „přenesení“ oka ze živého pacienta na jiného člověka, potom dokonce snahu vyjmout Jacku Currerovi tlukoucí srdce z těla. Sice dokázala doktora zastavit, ale nestačilo to. Neudělala dost, aby Jackovi zachránila život. Jack byl po smrti.

Stačilo pouhé pomyšlení na Jacka a jako by se jí od žaludku šířil elektrický šok, jako by spolkla něco kovového a živého. Chyběl jí

tak, že to cítila až v kostech, touha se jí jako hlad ozývala ve všech částech těla. Stýskalo se jí po tom pocitu, když kolem sebe cítila jeho paže, po jeho vůni, po dotyku strniště na jeho tváři, když ji políbil na čelo a ona ho jen toužila přitáhnout k sobě blíž, ještě blíž, co nejbliž, navždy. Jack je pryč... je po smrti, tak k čemu by bylo na něho myslet? Jako by jí po něm zůstala díra v břiše, touha, kterou nebylo možné naplnit, ale jejíž pronikavý žár otupěl, když pracovala, když se soustředila na to, co právě dělala.

Když si dávala dohromady poznámky. Když je pročítala. Když je opisovala, aby bylo písmo čitelné. Když odhalovala mezery ve svém vzdělání. Když pomalu, metodicky ilustrovala systém cév, které rozváděly krev v jednotlivých končetinách, kreslila obrázky paží, dlaní, nohou a chodidel. V těch dlouhých hodinách poté, co jí Iona přinesla večeři, ale předtím, než zaklepala na dveře laboratoře se snídaní – v době, kdy svíčky ještě hořely a Hazel se plně soustředila na cévy procházející palcem podle konzervované ruky, kterou si objednala z Paříže. Ztvrdlý vosk v ní ukazoval cévy, kterými kdysi proudila krev. Jako by tam Jack téměř byl, pobýval venku, jezdil na koni nebo spal v Hawthorndenu, byl v bezpečí a blízko, stačilo by na něj zavolat.

V takových chvílích se plápolající oheň, jenž hrozil, že spálí její svět na popel, proměnil jen v malý plamínek, blikající svíčku, kterou vnímala jen koutkem oka. *Nemůžeš s ním teď mluvit, ale kdybys ho potřebovala, je tam*, říkala ta svíčka. *Je tam, jenom je právě z dohledu.* To byl způsob, jak Jackovu ztrátu přežila – tvářila se, že o něho nepřišla, že se může kdykoli vydat do velkého domu a vidět ho, jak se na ni usmívá nad šálkem čaje, jak mu špičáky přecházejí přes ostatní zuby, že může vidět jeho rozčuchané vlasy, ve kterých míval vždycky piliny. Trik spočíval v proměně Jacka

ze vzpomínky na něco, čím není třeba se trápit. V tom spočívalo to kouzlo, které ale fungovalo plně jen ve chvíli, kdy se zcela soustředila na své psaní.

Její práce byla příliš důležitá, takže jí nedovolovala rozptylování. Věděla, že je to tak, že pokud si to bude pro sebe dostatečně často opakovat, možná tomu jednoho dne uvěří.

Listovala novinami připravenými na stole se snídání, promnula tiskařskou barvu mezi prsty a představovala si, kolik bude stát materiál a použití tiskařského lisu, až jednou bude vydávat svoji knihu. Tiskařská černá jí ulpěla na prstech. Byla to vítaná změna ve srovnání s tmavočervenou nebo hnědou zaschlou krví, kterou obvykle na rukou mívala.

Iona zalapala po dechu a Hazel okamžitě vyskočila. „Co se děje? Je dítě v pořádku? Necítíš nějaké křeče nebo bolest?“

Iona zírala na papír a ukazovala na kresbu na přední straně. „Je to princezna? Je! To je Charlotte! Co tam píšou, Hazel?“

Hazel sklesla zpátky na židli a přitáhla si stránku blíž. Iona uměla číst, ale byl to pomalý a náročný proces, Hazel už dávno přestala naléhat, aby se ve čtení cvičila. („Možná vy nóbl paničky máte čas, abyste si celej den četly ty romány, ale někdo z nás musí pracovat,“ zamračila se jednou.) Romány Ionu nezajímaly, ale řeči o princezně z Walesu, budoucí královně Anglie a jediném dítěti prince regenta, sledovala s vášní. „Píše se tu,“ začala Hazel a srdce se jí stále ještě vzpamatovávalo z nedávných chvil paniky, „že princezna Charlotte se rozhodla zrušit zasnoubení s Vilémem Oranžským.“

Iona vypadala zdrceně. „Ne!“ vyhrkla. „Byli tak krásný pár! A ona nemládne. Když nebude mít brzy dítě, kdo ví, jestli to potom vůbec půjde.“

„Není o moc starší než my! Kolik jí je, dvacet jedna? Myslím, že má spoustu času, Iono!“

Iona si vědomě hladila břicho. „Míň než si myslíte, slečinko. Píše se tam snad proč? Byl to snad sukničkář? Vsadím se, že ne. Určitě ji zaujal někdo jiný. Řekla bych, že vévoda z Gloucesteru.“

Hazel se nedokázala ubránit smíchu. „Nevím. To se tam nepíše. Myslím, že to muselo nějak souviset s její nemocí. Možná na tom nebyla tak dobře, aby mohla odcestovat do Holandska. Mohla bych se zeptat, proč tě to zajímá? Jsi správná skotská dívka, nejednou jsem tě slyšela nadávat na krále i prince, když jsi myslela, že tě neslyším.“

Iona zrudla, ale její výraz to nijak neoslabilo.

„Jo,“ připustila povýšeně. „Můžu nesnášet krále a Anglii za to, co nám provedli, ale princeznu můžu mít pořád ráda.“

„Jak myslíš.“

Zdalo se, že princeznu mají rádi všichni, nejen Iona. Všechna ta frustrace a roztrpčení monarchií – lítost a odpor, které lidé cítili k chudákovi šílenému králi Jiřímu, a otevřená averze k šaškovskému princovi regentovi – zmizely, když došlo na princeznu Charlotte.

„Vy jste se s ní setkala, ne?“ zeptala se Iona. Měla na mysli příběh, který jí Hazel vyprávěla už několikrát, ale Iona se ho nemohla nabažít.

„Ano,“ souhlasila Hazel. „Krátce, když jsem byla v Londýně. Než zemřel George. Když mě matka vzala naposledy do Londýna na nákup nových šatů. Ještě jsem nebyla *oficiálně* uvedena do společnosti, takže jsem nechodila na žádné plesy a podobné akce. Ale Mercer Elphinstoneová, dívka z Edinburghu, se kterou jsem trávila nějaký čas, se s princeznou spřátelila. Pořádala odpolední setkání a tam jsem se s princeznou seznámila.“

„A?“ vyhrkla Iona podle očekávání, oči vykulené.

„A,“ pokračovala Hazel, „vzpomínám si, že byla velmi krásná, velmi moderně oblečená a moc milá. Měla šaty s vysokým pasem dřív než my ostatní. Měla také *dloubé kalhotky*, pokud tomu můžeš uvěřit, vzpomínám si, že jí pod šaty vykukovaly jejich krajkové lemy. To bylo celkem skandální. Vzpomínám si, že mi matka potom říkala, že použila špatnou vidličku na salát, a mně to připadalo tak směšné, že jsem se hihňala celou cestu zpátky do Edinburghu. Že existuje správná vidlička na salát, že princezna použila nějakou špatnou a že lidé, jako je moje matka, si toho všimnou.“

„A přesto,“ prohodila Iona potutelně, „musím vždycky prostrát stůl se správnými vidličkami, slečinko, a vy vždycky víte, kterou použít.“

„No,“ řekla Hazel a dotkla se ubrouskem rtů, „myslím, že z některých věcí se stane zvyk.“ Pravdou bylo, že hodiny, kdy se jí to matka neustálým opakováním snažila vtlouct do hlavy, když byla ještě dítě, se vyplatily. Když zemřel George, matka s hodinami etikety rázně skončila. Upadla do hluboké melancholie, jen výjimečně vycházela ze svého pokoje a málokdy prohodila s Hazel víc než kusou větu. Od té chvíle se Hazel vychovávala sama, oblékala si to, co našla nebo co si mohla nechat ušít, a vzdělávala se z knih v otcově pracovně. Slušné chování zvládla asi z poloviny. Zнала téměř všechno, co se vyžadovalo od dívky jejího postavení, ale věděla, že některá pravidla se v letech, která trávila víceméně sama, změnila jako věty, jež se přepisovaly na pergamentu jedna přes druhou.

Přesto zvolila správné jezdecké oblečení a klobouk, když se ten den ráno chystala na návštěvu v jednom z moderních sídel

z bílého kamene v edinburské čtvrti Nové Město. Usoudila, že některých věcí se člověk prostě nezbaví.

Jízda nebyla dlouhá. Ještě než se slunce ocitlo na vrcholu, Hazel vjela na dlážděné cesty v Novém Městě. Před téměř sto lety už měli boháči dost úzkých uliček a zápachu mnoha lidí, kteří žili namačkaní v centru města kolem Edinburského hradu. A tak vyrostlo Nové Město v pečlivě rozdělených čtvercích pozemků, řadách domů z bílých cihel a s novořeckými sloupy. Dvě části města oddělovaly zahrady na Princes Street. Kdysi tam bylo jezero se splašky a nejrůznějšími odpadky, nikoli pruhy pečlivě zastřižené trávy a park, do něhož měli přístup jen ti, kteří zaplatili poměrně vysoký roční poplatek. Ačkoli teď se začínalo hovořit o tom, že by se park měl otevřít veřejnosti. Hazel se ta myšlenka líbila nejen proto, že si dokázala představit, jak by to pobouřilo její matku.

Když Hazel začínala jezdit na návštěvy do domů, volali ji většinou chudí, kteří pracovali, ti, kteří si nemohli dovolit soukromého lékaře, ale v hrůze z možnosti, že by skončili v jedné z chudinských nemocnic, byli ochotni se svěřit mladé lékařce, o které slychali. Nicméně v posledních měsících jezdila Hazel stále častěji už i do Nového Města.

Poté, co se dozvěděla pravdu o lékařské praxi doktora Beechama v Edinburghu – že si vydělával unášením zlodějů mrtvol, žebráků a dětí, aby kradl části těla pro své bohaté klienty – zmizel z města. Mezi těmi, kdo neznali pravdu – a tu neznal nikdo kromě Hazel a Jacka – se rychle šířily nejrůznější řeči. Doktor se zamiloval do nějaké ženy ve Švédsku. Povolali ho, aby vyléčil ruského cara Alexandra. Zemřel na lodi mířící do Indie.

Hazel ale znala pravdu. Pokud byl Beecham nesmrtelný, jak tvrdil, tak mohl žít na jednom místě jen po určitou dobu, jinak

by to vyvolávalo otázky. Po čase odpovídající životu jedné generace potřeboval zmizet, aby se posléze objevil někde s jiným jménem, nebo pokud uplynula dlouhá doba, s příběhem o tom, že je Beechamův vzdálený příbuzný, a doufat, že ti, co ještě žijí, si pamatují na lékaře, kterého kdysi znali, jen matně.

Nedalo se říct, kde je. Mohl být kdekoli na světě. Najít ho by bylo nemožné. Přimět ho, aby se postavil před spravedlnost kvůli lidem, které zabil, by bylo dvojnásobně obtížné. Hazel si měsíce představovala nejrůznější věci, které mu mohla říct, způsob, jakým mohl proběhnout jejich poslední rozhovor v Anatomické společnosti. Existovaly kombinace slov, které by mohly odemknout jeho empatii tak, jako klíč otevírá dveře? Mohla by ho přesvědčit, aby se vydal spravedlnosti? Existovalo něco, co mohla říct, aby mu pomohla pochopit, že to, co dělal, bylo kruté, že lékař nemá právo obětovat lidský život ve prospěch někoho jiného?

Když o tom přemýšlela příliš dlouho, žaludek se jí nepříjemně svíral vzteky. Říkala si, že nejlepší, co teď může udělat, je pomáhat lidem ve městě.

A když byl teď Beecham pryč, mnoho z jeho bohatých pacientů zůstalo osamocených a neměl je kdo léčit. Nebo alespoň nebyl po ruce nikdo *obstojný*.

Najít lékaře nebylo až tak těžké, existovala spousta mladých mužů, kteří právě dokončili lékařskou fakultu nebo přijeli z Londýna v cylindrech a v ruce svírali dokonalé kožené brašny se svým monogramem. Jenomže při chirurgii šlo o něco jiného. Ti muži... no, chirurgové, byli vlastně řezníci. A vaše tajemství by prodali za špetku tabáku.

V některých případech byl ale řezník nutný.

Nějak se rozneslo, že *neter* lorda Almonta je schopná a dokáže léčit běžné problémy, že její stehy jsou drobné a úhledné a jizva téměř není vidět. Žena chirurg byla, mírně řečeno, neobvyklá. Ale pokud už se chystáte pozvat někoho k sobě domů, no, měl by to být člověk, který se pohybuje v těch správných kruzích. Možná netušili, nakolik je Hazel vzdělaná v medicíně, ale mohli se alespoň utěšovat skutečností, že ví, jaké rukavice si obléknout do opery. Kromě toho, její pověst byla už pošpiněná. A komu se svěřit s vlastními pikantními tajemstvími než někomu, komu by stejně nikdo nenaslouchal?

Takže ačkoli to Hazel překvapilo víc než kohokoli jiného, do Hawthorndenu začaly přicházet nenápadné žádosti, aby Hazel Sinnettová přijela pomoci s porodem dětí nebo vnoučat, aby důvěrně prohlédla intimní oblasti po zkušenostech s milenkou, aniž by o tom řekla manželkám, aby vytrhla zčernalý a popraskaný zub.

Právě tak se Hazel ocitla v soukromém salonu Richarda Parlakea, vévody z Hammondu, a prohlížela růžová páchnoucí ústa jeho milovaného syna a dědice Richarda Parlakea III.

Mladší Richard, stydlivý chlapec, kterému mohlo být tak dvanáct, nebyl nadšený, že mu má zákrok dělat žena. Byl mrzutý, když Hazel přišla, odmítal se jí podívat do očí a nechtěl si sundat klobouk. Nechal si ho na hlavě, i když mu Hazel naznačila, aby se posadil na švestkově modrou pohovku a otevřel ústa. Když si stoupla za něho, aby se na zub, který dělал potíže, podívala, „náhodou“ strčila do cylindru a ten mu spadl z hlavy na podlahu.

„Jejda,“ prohodila a koplá ho pod pohovku. Nečekalo ji nic složitějšího. Dva zuby byly zkažené a bylo potřeba je vytrhnout.

Starší Richard Parlake, muž, který se pyšnil hřívou stříbřitých vlasů sahající po ramena, se postavil za Hazel, nakláněl se nad synova ústa s ní, aby jí navedl prsty ke správnému zubu. „To je ten cukr,“ prohlásil a pokýval nad vlastní moudrostí hlavou. „Všechn ten cukr, co si mladí chlapci dnes sypou do čaje. Pak jim zčernají zuby, ale nikdo nechce poslouchat, co o tom říkám.“

Hazel tiše souhlasně zamručela a snažila se natáhnout za toho muže pro kleště, které měla v brašně na stole.

„Kdybyste mohl o krok ustoupit, lorde Parlakeu...“

Nevšímal si jí. „Říkal jsem Dickiemu – že jsem ti to říkal, Dickie? – že *cukr* bude smrtí nás všech. Kdyby lidé v Edinburghu jedli jako na venkově... Tam *vědí*, co správně jíst. Maso! Žádný cukr. Cukr si nesypou ani do čaje. Nemůžu ho vystát. Měli bychom být důstojní muži, ne se chovat jako ženské,“ prohodil a vrhl na Hazel omluvný pohled. Tvářila se, že nic neslyšela, a dál si prohlížela zkažené zuby jeho syna.

Vévoda cítil, že se mu hovor vymyká z rukou, a naklonil se blíž. „Jak to jde, Dickie?“

Chlapec měl ústa otevřená a otci odpověděl jen kloktavým zvukem.

Lord Parlake poplácal syna po zádech, téměř mu vyrazil z úst kousek látky, který mu tam Hazel vložila na uvolnění, a ten se začal dusit. „Hodnej kluk,“ prohodil vévoda spokojeně a ani si nevšiml, co způsobil.

„Pane, bude potřeba, abyste si stoupl *o pár kroků dál*. Potřebuju světlo, abych měla jistotu, že odstraním ten správný zub,“ vysvětlovala Hazel. Její pacient Dickie na ni vděčně upřel vytřeštěné oči.

Vévoda něco zamumlal, ale poodstoupil. Měl ale pocit, že jeho hrdost utrpěla, tak zavolal na Hazel: „Víte, poslal jsem dopis

doktoru *Ferrisovi*, aby Dickieho léčil. Slyšela jste už o doktoru Ferrisovi? Má to být nejlepší chirurg v Evropě. Léčil samotného Jiřího III.! Právě on *měl* tahat Dickiemu ten zub. Je to takový génius, že si dokáží představit, že by našel způsob, jak ten zub zachránit.“

Hazel o doktoru Ferrisovi slyšela. Zdálo se, že se každý rok objeví nějaký neuvěřitelně nabubřelý lékař z Dánska, Německa nebo Ruska, který dorazí na jejich malý ostrov s lékařskou brašnou a pověstí génia.

Podle Hazelina názoru byly jejich kvality omezeny na výjimečnou schopnost připravit bláhové lidi o peníze. Byli to lékaři, kteří chtěli stovky liber za to, aby lidem sdělili, že mají jíst víc slupek z brambor, nebo jich naopak jíst méně. Víc času trávili na plesech, které se pořádaly na jejich počest, než na operačních sálech. Hazel si dokázala představit, jak doktor Ferris vypadá. Je mu kolem šedesátky, nejspíš má pořádný pupek ze všech těch hostin, které se kvůli němu pořádaly, a všeho toho vína, které dostal. Je to typ lékaře, který má napudrovanou paruku a pěstěné ruce.

„Škoda, že nemá čas,“ řekla Hazel.

„Přesně tak!“ souhlasil vévoda. „Dokážu si představit, že se můj dopis cestou do Londýna někde ztratil.“

Pokud byl ten doktor alespoň z poloviny tak uznávaný, jak vévoda věřil, Hazel vážně pochybovala, že by se vypravil do Edinburghu, aby vytrhl dva zuby, což je úkol, který zvládne alespoň trochu slušný holič. Vlastně to může docela dobře udělat i příšerný holič.

Hazel nahnula Dickieho trochu víc dozadu, aby světlo od okna dopadalo tak, že uvidí na zub, který bude trhat. Dásně nevypadaly zaníceně. Hazel opatrně sevřela v ruce kleště, bleskově uchopila

první ze zubů, který dělal potíže, a otočila jimi. Dickie vykřikl, ale než mu ten zvuk vyletěl z úst, Hazel sevřela druhý zub. Jeden další pohyb a bylo hotovo, zuby jí cinkaly v dlani a Dickie si v šoku hladil čelist.

„Chvilí to může štípat, ale vsadím se, že tě ty zuby už nějakou dobu trápily,“ řekla Hazel tiše chlapci. „S těmihle věcmi to takhle chodí, krátká bolest nás ochrání od spousty dalších problémů v budoucnosti.“ Otočila se k vévodovi. „Dva šilinky, prosím, pane.“

Vévodovi bylo, stejně jako většině bohatých lidí, velmi nepříjemné platit za služby, které mu někdo poskytl. S úšklebkem upustil mince Hazel do dlaně. Sevřela je spolu se zkaženými zuby. Měly špičaté kořeny, které byly stále ještě potřísněné červenou krví.

„Namočte hadřík do vína a přikládejte ho dnes a zítra na dásně,“ vysvětlila. „Kdyby to krvácení do rána nepřestalo, někoho pro mě pošlete.“

„Ano, ano,“ prohodil vévoda roztržitě. Dickie sténal. Hazel zatřásla zuby a mincemi v dlani, v duchu už si připravovala část svého pojednání o technice trhání zubů.

3

HRAD HAWTHORNDEN, SÍDLO HAZELINY rodiny, byl vystavěný z kamene na srázu nad potokem několik kilometrů od ruchu a špíny Starého Města v srdci Edinburghu. Město vypadalo z dálky jako kouřící komín. Většina nábytku v domě byla zakrytá potahy, v jejichž záhybech se hromadil prach. V předním salonu byla spousta pavučin, ale Hazel usoudila, že nemá smysl se tím trápit. Teď žila v domě sama, v polovině místností se netopilo a nesvítlo, nemělo smysl plýtvat svíčkami nebo palivovým dřívím.

V létě přijali Hazelina mladšího bratra Percyho na školu v Etonu v Anglii. Když se tu novinku dozvěděl jejich otec, zmínil se v dopise, že je to *dobrá* škola, ale lady Sinnettová si nepřála být několik dnů jízdy od svého drahocenného chlapečka, tak se rozhodla uchýlit se natrvalo do městského domu ve Slough, odkud z okna viděla šedé věže školy. Hazel bylo Percyho skoro líto.

Usuzovala, že rodiče už se dozvěděli o její lékařské praxi – matka v Londýně a otec na ostrově Svaté Heleny, kde byl stále ještě kapitánem královské armády – ale uplynuly týdny, potom měsíce a na žádné výtky nedošlo.

Možná pracovat jako chirurg není tak veliký skandál, jako když loni Hazel odmítla Bernardovu žádost o ruku. Od té chvíle

ji lady Sinnettová vnímala jako ztracený případ, jako tvrdohlavou dceru, která promarnila příležitost. Ostudu rodiny. Nikdo se nebude chtít oženit s dívkou, která tráví dny čištěním vředů a napravováním zlomenin, léčením lidí v podsvětí chudinské zastaralé čtvrti Staré Město, kde se ve vzduchu neustále vznáší pach moči a kouře.

Hazel usoudila, že pokud už má zničenou pověst, tak to tak prostě je. Vlastně už si může stěžít ublížit víc, když bude v ničení pověsti *pokračovat*.

Lady Sinnettová se s dcerou sotva rozloučila, když nastoupila do kočáru, který už tak klesal pod tíhou jejích tří obrovských kufrů připevněných na střeše. Hazelina matka oblékala od smrti nejstaršího syna George výhradně černou. Ačkoli byl parný srpnový den, měla na sobě šaty ze silného černého sametu a tvář skrytou za závojem. Zatímco koně ržáli, lady Sinnettová upírala na Hazel chladný pohled. Zvedla si závoj, vystoupila, popošla o několik drobných kroků k dceři a Hazel měla chvíli pocit, že se ji matka chystá políbit.

„Máš špinavé boty,“ řekla jenom. „Od bahna.“

Hazel se na boty podívala. Byly to ty, které nosila, když se v noci s Jackem plížili na hřbitov, aby ukradli těla a dovezli je do její laboratoře, kde je mohla studovat. Vůbec ji nenapadlo ty boty čistit. Vždycky si představovala, že se s Jackem na hřbitov u kostela znovu vrátí.

Než stačila matce nějak rozumně odpovědět, lady Sinnettová znovu nastoupila do kočáru, zavřela dveře a Hazel sledovala, jak mizí po příjezdové cestě.

Od toho dne byla Hazel na hradě Hawthornden víceméně sama. Kuchařka zůstala, aby pro ni vařila, ačkoli ji lady Sinnettová

prosila, aby odjela i se zbytkem domácnosti do Anglie. „Narodila jsem se ve Skotsku a ve Skotsku taky zemřu,“ oznámila kuchařka. „Když se budu snažit uvařit ze zeleniny vyrostlé na anglickém kamení nebo z hubených krav, které žerou anglickou trávu, nic dobrého z toho nebude.“ Hazelina komorná samozřejmě zůstala, ale čekala své první dítě a Hazel trvala na tom, aby Iona odpočívala co nejčastěji v domku nahoře u cesty, kde bydlela.

Hazel bylo jedno, že hrad Hawthornden je z poloviny zakrytý přehozy proti prachu a netopí se tam. Stejně tam trávila jen velmi málo času. Pokud nebyla ve městě na návštěvách u pacientů, pracovala v laboratoři.

Laboratoř si postupně vybavila, dopravila tam nábytek, svítilny a knihy, takže si tam vytvořila pohodlí, které jí umožňovalo od tamtud celé dny nevycházet. Když psala, systematicky shromažďovala všechny příznaky, s nimiž se setkala, a způsob léčby, který navrhla. Laboratoř byla kdysi hradním vězením, byla vykopaná v jeskyni pod skalou, na níž se tyčil dům. Vzduch uvnitř byl chladný, vlhký a byl cítit zeminou. Jen jedno okénko vysoko na stěně pouštělo dovnitř trochu přirozeného světla, proto Hazel postavila na stůl desítky svíček, aby si mohla dlouho do noci číst.

Ze svého pokoje si přinesla své oblíbené křeslo čalouněné vybledlou červenou látkou, aby si mohla číst. Přinesla si i olejem malovaný obraz jejich rodiny, který býval v otcově pracovně, a postavila ho na poličku. Byl pořízený, když George ještě žil a Percy byl teprve miminko. Maminka na něm vypadala téměř šťastná. (Hazel se vůbec nelíbilo, jak na tom obraze vypadala ona – mohlo jí být tak dvanáct, měla účes z drobných lokniček a vzpomínala si, že to hrozně tahalo a svědilo.)

Když minula půlnoc dne, kdy bylo Hazel osmnáct, četla si v lékařském časopise o možných škodách, které může pacientům s cholerou způsobit pouštění žilou. Pohlédla na odbíjející hodiny a všimla si, jak na ni shlížejí z obrazu tváře členů její rodiny. Měla pocit, jako by tam byli s ní a přáli jí všechno nejlepší.

Následující týden dorazil dopis od otce (předem se omlouval, že pošta z ostrovů má neustále potíže), následující týden jí přišel od Percyho obrázek kočičky. (Žádnou kočku s Percym nikdy neměli, nikdy ani nemluvili o tom, že by se jim kočky líbily, proto jí výběr toho zvířátka připadal trochu nahodilý, ale stejně si obrázek připnula nad pracovní stůl, aby na něj při práci viděla.)

Dopis, na nějž čekala, ale nebyl od rodiny. Už *měsíce* čekala, jestli se nezve Jack, jediný chlapec, kterého kdy milovala. Jack Currer žil v divadle a v noci pracoval jako vykradač hrobů, vykopával mrtvá těla a prodával je lékařům, kteří je potřebovali ke studiu. Jack Currer, který ji vzal o půlnoci na hřbitov, políbil ji v hrobě, díky kterému mívala pocit, jako by jí nějaká pěst svírala srdce v hrudi a vzduch v plicích se změnil na olovo. Jack Currer, který byl falešně obviněn z vraždy, již spáchal doktor Beecham, byl odsouzený k smrti a pověšený na náměstí Haymarket. Který možná, *možná*, jak Hazel v hloubi duše doufala, našel způsob, jak přežít.

Věděla, že je absurdní si myslet, že by ta malá lahvička fialové tekutiny, kterou jí dal doktor Beecham, mohla způsobit nesmrtelnost. Bylo to proti všem vědeckým principům, jež se učila, proti veškerému poznání ze všech knih. Lidské tělo není uzpůsobené, aby žilo navždycky, rozkládá se, konzumuje a vydává energii, potom uvolní duši pro věčný odpočinek v nebi. Neexistuje žádný

elixír, žádné *tonikum*, jak tomu říkal doktor Beecham, které by mohlo zvrátit smrtelnost.

Ale stejně doktor Beecham stále žije.

Beechamovi, který Hazel připadal jako muž v nejlepších letech, by muselo být alespoň sto let. Tedy v případě, že to, co tvrdí, je pravda, připomínala si, když se v mysli nechala unášet představami. Možná je Beecham jen šílenec. Možná našel nějaký způsob, jak přenášet mladé a zdravé části těla do těl pacientů, kteří trpí neduhy a byli ochotni zaplatit za nové oči, játra či ruce. To ale neznamená, že Beecham je skutečně ten *původní* doktor Beecham, který se narodil před sto lety, nikoli jeho vnuk, jak si lidé myslí. A určitě to neznamená, že Beecham bude žít navždy nebo že zná způsob, jak může člověk přežít popravu oběšením. (Dokonce se teď, o necelý rok později, nedokáže na rozhovor s doktorem Beechamem úplně jasně rozpomenout. Bylo to tonikum fialové, nebo zlaté? Mělo korkovou zátku? Sliboval naprostou nesmrtelnost, nebo jen odolnost proti nemocem? Nejsilnější vzpomínka, která jí zůstala, byl pocit: zuřivost a hrůza, jež jí zaplavily mozek tak, že nedokázala ani ostře vidět, pocit, jako by stála na přídi lodi a oceán se jí valil pod nohama.)

Před několika měsíci jí přišel dopis. Neměl známku, nebyl podepsaný. Byl psaný rukopisem, o němž sama sebe přesvědčovala, že je jí povědomý.

Moje tlukoucí srdce je stále tvoje a budu na tebe čekat.

Budu na tebe čekat.

Dole ještě odesílatel připsal slova: *V Americe*. Hazel nosila ten dopis celé týdny v korzetu přitisknutý k ňadrům, jenomže potom se začal papír na okrajích trhat a inkoust byl rozpraskaný.

Určitě je od Jacka. *Určitě* to tak je. Co jiného? Nějaký krutý žert? Nahodilé sdělení?

Některé dny si byla Hazel jistá, že Beechamovo tonikum funguje, Jack je naživu a žije si někde v Novém světě, místě, kde i neurození lidé mohou získat příležitost. Některé dny ale zatínala zuby a přesvědčovala samu sebe, že se chová jako bláznivá malá holka, ne jako chirurg, kterému lidé svěřují své životy.

Ale i v ty dny, kdy si Hazel byla *jistá*, že Jack je naživu a žije někde v Americe, ji pronásledovaly otázky. Jak by ho mohla najít? Amerika je obrovská země a ještě větší kontinent. Pokud je v Americe, proč jí nenapíše, neřekne, kde by ho našla? Neujistí ji, že stále *chce*, aby se ho vydala hledat?

Ne, to jsou jen bláznivé myšlenky. Jack je po smrti.

V hloubi duše znala pravdu, i když občas nechávala fantazii pracovat. Žádný další dopis od něho nepřišel. Ani s jistotou nevěděla, jestli je ten první skutečně od něho. Jack byl shledán vinným a oběšen. Ona byla zamilovaná, byla to skutečná láska, z níž jí naskakovala husí kůže a smála se pro nic za nic. Zažila lásku a to je víc, než většina lidí na téhle planetě od života dostane.

Je lepší být za to vděčný, smířit se s tím, že to skončilo, a dál sloužit lidem v Edinburghu, kteří potřebují pomoc a nemají prostředky za ni zaplatit. Učila se a byla každý den lepší, se skalpelem pracovala jistěji, diagnózy ji napadaly rychleji a přesvědčivěji. Pro tohle se narodila. Proč by jinak trávila jako dítě hodiny na podlaze v otcově pracovně a studovala knihy, které nikdo jiný nečetl, dokud nepochopila lidské tělo tak, jako se člověk může naučit cizí jazyk? Ať už má královskou zkoušku, nebo ne, je konečně chirurg. Pracuje, léčí pacienty, denně se dozvídá víc o zázracích anatomie a nekonečném množství podob nejružnějších trápení

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Nesmrtelnost: Příběh lásky.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.